

Ratkaisuja **TIETEESTÄ**

14.2.2019 • Finlandia-talo

#ratkaisujatieteestä

www.aka.fi/ratkaisujatieteesta

strateginen TUTKIMUS

SUOMEN AKATEMIA

TERVETULOA UUDISTUNEeseen STRATEGISEN TUTKIMUKSEN RATKAISUJA TIETEESTÄ -VUOSIKONFERENSSIIN!

Strategisen tutkimuksen vuosikonferenssi on saanut uuden nimen "Ratkaisuja tieteestä". Tapahtuman ytimessä ovat sekä tutkimuksella tuotettu tieto että vuorovaikutus tutkijoiden ja tiedon tarvitsijoiden välillä. Tämän vuoden konferenssin painopisteinä ovat ratkaisuhakuisuus ja ilmiölähtöisyys. Päivän aikana ääneen pääsevät tutkijat, virkamiehet, poliitikot ja yritysten edustajat sekä yleisö.

Ota käyttöösi Strategisen tutkimuksen ratkaisukortit!

Strategisen tutkimuksen ratkaisukortit esittelevät ilmiölähtöisesti koko strategisen tutkimuksen kirjjon. Kortit tarjoavat tiiviisti tutkimukseen perustuvia näkökulmia ja ratkaisuja yhteiskuntamme kannalta keskeisiin haasteisiin. Korttipakka jakautuu neljään maahan:

TEKNOLOGIAN
JA TYÖN
MURROKSET

ILMASTONMUUTOS,
LUONNONVARAT
JA ENERGIA

OSALLISTUVA
KANSALAIKUUS

HYVINVOINTI
JA PERUSTURVA

Opi uutta Ratkaisuriihissä!

Neljässä ratkaisuriihessä keskustelevat yhteiskunnalliset vaikuttajat ja strategisen tutkimuksen hankkeiden tutkijat ajankohtaisista ilmiöistä: 1) Miten edistämme datan hyödyntämistä?, 2) Miten mahdollistaa uusia osallistumisen muotoja?, 3) Miten voidaan radikaalisti vähentää kaupunkien kasvihuonepäästöjä?, 4) Mitä yhteiskuntaa uudistavista kokeiluista voidaan oppia?

Tutkimus + Poliitiikka = Ratkaisu!

Ilmapäivän keskusteluosiossa viritetään dialogia kansanedustajien, ministeriöiden asiantuntijoiden ja tutkijoiden kesken neljän tarinallistetun, tutkimukseen perustuvan hahmon, Jeren, Milenkan, Keijon ja Kirsin avulla. Vuoropuhelun keinoin etsitään vastauksia siihen, mitä pitäisi tehdä, jotta he voisivat elää täysipainoista elämää onnellisina ja terveisinä oikeudenmukaisessa ja turvallisessa tulevaisuuden Suomessa.

Osallistu päivän keskusteluihin Twitterissä [#ratkaisujatieteestä](#)

Tilaisuuden materiaalit saatavilla osoitteessa www.aka.fi/ratkaisujatieteesta

OHJELMA

8.30–9.00 Veranda Lounge	Ilmoittautuminen ja aamukahvi	
9.00–9.20 Veranda 2	TILAISUUDEN AVAUS Eduskunnan puhemies <i>Paula Risikko</i>	
9.20–10.40 Veranda 2 / 4	RATKAISURIIHI 1 (Veranda 2) Miten edistämme datan hyödyntämistä?	RATKAISURIIHI 2 (Veranda 4) Miten mahdollistaa uusia osallistumisen muotoja?
10.45–12.00 Veranda 2 / 4	RATKAISURIIHI 3 (Veranda 2) Miten voidaan radikaalisti vähentää kaupunkien kasvihuonepäästöjä?	RATKAISURIIHI 4 (Veranda 4) Mitä yhteiskuntaa uudistavista keinoista voidaan oppia?
12.00–13.00	Lounas (omakustanteinen) Veranda 1 Itsenäistä tutustumista ratkaisukortteihin Veranda 3 + Lounge	
13.00–13.20 Veranda 2	TUTKIMUSTIEDON HYÖDYNTÄMINEN PÄÄTÖKSENTEOSSA Entinen korkeimman hallinto-oikeuden presidentti <i>Pekka Vihervuori</i>	
13.20–15.00 Veranda 2	TUTKIMUS + POLITIIKKA = RATKAISU Teemat: Työn murros, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, maahanmuutto, asuminen ja turvallisuus Toteutetaan yhteistyössä: Strateginen tutkimus, valtioneuvoston kanslia ja Tutkas.	
15.00–15.10 Veranda 2	TERVETULOA RATKAISUJEN PÖYTIIN! Johtaja <i>Jussi Vauhkonen</i> , Suomen Akatemia, strateginen tutkimus	
15.10–16.00 Veranda 3 + Lounge	RATKAISUKAHVIT Tutkijat vastaamassa korttipöydissä <ul style="list-style-type: none"> • Teknologian ja työn murrokset • Ilmastonmuutos, luonnonvarat ja energia • Osallistuva kansalaisuus • Hyvinvointi ja perusturva 	

RATKAISURIIHET

RATKAISURIIHI 1

Klo 9.20–10.40 / Veranda 2

Miten edistämme datan hyödyntämistä?

Datan potentiaali arvonlisän luomisessa ja kasvun lähteenä on merkittävä. Tekoäly ja datan hyödyntäminen ovat keskeisiä kilpailutekijöitä. Data on yhä alihyödynnetty resurssi suomalaisissa organisaatioissa. Dataperusteisen liiketoiminnan kehittämistä hidastavat datan arvon tunnistamisen haasteet ja arvon luontiin liittyvä epävarmuus. Usein organisaatioiden tuottama data jää kokonaan hyödyntämättä tai pelkästään omaan käyttöön. Datan jakamista toimijoiden välillä, ja täten arvon luontia datasta, jarruttaa yritysten riittämätön digitalisaation kypsyyssaste ja vakiintuneiden sopimuskäytäntöjen puute. Datan omistajuuteen liittyvät kysymykset lisäävät epävarmuutta.

Moderaattori:

Strategisen tutkimuksen ohjelmajohtaja, tutkimusjohtaja *Heli Koski*, Aalto-yliopisto ja ETLA

Puhujat:

Tutkimusprofessori *Heikki Aalisto*, VTT (DDI)
Tutkijatohtori *Jyrki Savolainen*, Lappeenrannan yliopisto (MFG4.0)
Johtava tutkija *Raija Koivisto*, VTT (PVN)
Research Fellow *Kari Hiekkänen*, Aalto-yliopisto (DDI)

Kommentaattorit:

Disruptive Renewal Officer *Antti Karjaluoto*, DIMECC Oy
Chief Digital Officer *Samuli Savo*, Stora Enso

RATKAISURIIHI 2

Klo 9.20–10.40 / Veranda 4

Miten mahdollistaa uusia osallistumisen muotoja?

Ratkaisuriihi pureutuu uudelaisiin kansalaisten osallistumisen muotoihin. Kansalaiset haluavat osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa heitä itseään koskevaan päätökseen. Osallistumisen tavat ovat muuttuneet ja uudet tavat luovat uusia mahdollisuuksia, mutta niissä on myös haasteensa – ovatko ne suunnattu vain jo aktiivisille kansalaisia? Kenen ääni tulee kuulluksi?

Moderaattori:

Strategisen tutkimuksen ohjelmajohtaja, dosentti *Kaisa Korhonen-Kurki*, Helsingin yliopisto

Puhujat:

Professori *Maija Setälä*, Turun yliopisto (PALO)
Professori *Liisa Häikiö*, Tampereen yliopisto (DAC)
Professori *Kaisa Väänänen*, Tampereen teknillinen yliopisto (ALL-YOUTH)
Vanhempi tutkija *Heli Saarikoski*, Suomen ympäristökeskus (CORE)

Kommentaattorit:

Kansanedustaja *Anna Kontula*, Vasemmistoliitto
Neuvotteleva virkamies *Niklas Wilhelmsson*, oikeusministeriö
Erikoissuunnittelija *Salla-Maria Lauttamäki*, Varsinais-Suomen liitto

Osallistumistyökalun osoite: screen.io/demos/

RATKAISURIIHI 3

Klo 10.45–12.00 / Veranda 2

Miten voidaan radikaalisti vähentää kaupunkien kasvihuonepäästöjä?

Ratkaisuriihessä tarkastellaan miten kaupungit voivat toimia edelläkävijöinä ilmastomuutoksen torjunnassa. Kansainvälisen ilmastopaneelin mukaan on toteutettava laaja kirjo erilaisia toimia, jotka muuttavat yhteiskuntien rakenteita sekä asukkaiden arkikäytäntöjä. Ratkaisut koskevat kaukolämpöä, yhdistettyä sähkön ja lämmön tuotantoa, liikkumista ja kaupunkisuunnittelua. Ratkaisuriihessä tarkastellaan miten radikaaleja päästövähennyksiä voidaan saavuttaa. Mitä voidaan tehdä pian ja mitkä toimet vaativat pidemmän aikavälin toteutuakseen? Mitkä ovat toimien haasteet?

Moderaattori:

Strategisen tutkimuksen ohjelmajohtaja, professori *Mikael Hildén*, Suomen ympäristökeskus

Puhujat:

Professori *Armi Temmes*, Aalto-yliopisto (SET)
Erikoistutkija *Ville Helminen*, SYKE (BEMINE)
Professori *Tanja Kallio*, Aalto-yliopisto, (CloseLoop)
Professori *Antti Asikainen*, LUKE (Forbio)

Kommentaattorit:

Apulaiskaupunginjohtaja *Anni Sinnemäki*, Helsingin kaupunki
Kaukolämpöliiketoiminnan johtaja *Mikael Lemström*, Fortum

RATKAISURIIHI 4

Klo 10.45–12.00 / Veranda 4

Mitä yhteiskuntaa uudistavista kokeiluista voidaan oppia?

Pääministeri Sipilän hallitus aloitti kokeilukulttuurin. Suomessa onkin tehty paljon erilaisia kokeita, joiden tarkoituksena on ollut vahvistaa näyttöön perustuvaa politiikan tekemistä. Eräillä tieteenaloilla (esim. lääketutkimuksessa) satunnaistettujen kokeiden järjestäminen on vähemmän haastavaa kuin yhteiskuntatieteissä, joissa kokeiden suunnitteluun liittyvät omat poliittiset reunaehdot. Vuosina 2017-2018 järjestetty perustulokokeilun suunnittelu, täytäntöönpano ja arviointi tarjoaa esimerkkejä, miten on mahdollista tai mahdotonta tehdä maanlaajuinen, satunnaistettu kenttäkoe ja miten koe ja kokeesta saatavat tulokset poliittisesti kehystetään ja tulkitaan.

Moderaattori:

Strategisen tutkimuksen ohjelmajohtaja, työelämäprofessori *Olli Kangas*, Turun yliopisto

Puhujat:

Johtava tutkija *Kari Hämäläinen*, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus (OmaLinja)
Johtava tutkija *Minna Ylikännö*, Kela (TITA)
Professori *Andre Sourander*, Turun yliopisto (APEX)

Kommentaattorit:

Johtaja *Liisa Siika-aho*, sosiaali- ja terveysministeriö
Erikoistutkija *Annukka Berg*, Suomen ympäristökeskus

Klo 13.20–15.00

TUTKIMUS + POLITIIKKA = RATKAISU

Keskusteluosiossa pohditaan tarinallistettujen hahmojen kautta ratkaisuja työelämän murrokseen, terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen, maahanmuuttoon ja asumiseen. Mukana ovat tutkijat 2019 päättävistä strategisen tutkimuksen ohjelmista, joissa tutkitaan terveyttä, työtä, kaupungistumista ja turvallisuutta. Tutkijat kutsuvat päättäjiä vuoropuheluun tutkimustuloksiansa ja toimintasuosituksiansa pohjalta.

Mitä pitäisi tehdä, jotta Jere, Milenka, Keijo ja Kirsi voisivat elää täysipainoista elämää onnellisina ja terveinä oikeudenmukaisessa ja turvallisessa tulevaisuuden Suomessa?

Ohjelmaosion toteuttavat yhteistyössä strateginen tutkimus, valtioneuvoston kanslia ja Tutkas (Tutkijoiden ja kansanedustajien seura).

Fasilitaattori: johtava viestintäasiantuntija *Liisa Mayow*, Kaskas Media

Keskustelijat:

- **Kansanedustajat**

Martti Talja, keskusta
Outi Alanko-Kahiluoto, vihreät
Ilkka Kantola, sosiaalidemokraatit
Sari Raassina, kokoomus

- **Ministeriöiden asiantuntijat**

Neuvotteleva virkamies *Jaana Nevalainen*, ympäristöministeriö
Neuvotteleva virkamies *Ville Heinonen*, opetus- ja kulttuuriministeriö
Neuvotteleva virkamies *Anna Bruun*, työ- ja elinkeinoministeriö
Neuvotteleva virkamies *Ismo Suksi*, sosiaali- ja terveysministeriö

- **STN-hankkeiden tutkijat**

Osaavat työntekijät – menestyvät työmarkkinat (WORK)

Professori *Markku Jahnukainen*, Helsingin yliopisto (Taidot työhön)
Professori *Anne Kovalainen*, Turun yliopisto (SWIPE)
Tutkimuspäällikkö *Tarja Heponiemi*, THL (COPE)
Tutkimuspäällikkö *Antti Kauhanen*, ETLA (Polkuja työhön)

Terveys, hyvinvointi ja elämäntavat (HEALTH)

Erikoistutkija *Marjo Kurki*, Turun yliopisto (APEX)
Johtava asiantuntija *Jaana Laitinen*, Työterveyslaitos (Promo@Work)
Professori *Jussi Pihlajamäki*, Itä-Suomen yliopisto (StopDia)

Turvallisuus verkottuneessa maailmassa (SECURITY)

Tutkija *Jaana Palander*, Itä-Suomen yliopisto (GLASE)
Vanhempi yliopistonlehtori *Marko Keskinen*, Aalto-yliopisto (Winland)

Kaupungistuva yhteiskunta (URBAN)
Professori *Liisa Häikiö*, Tampereen yliopisto (DAC)
Erikoistutkija *Maria Vaalavuo*, THL (URMI)
Tutkimuspäällikkö *Timo Kauppinen*, THL (URMI)
Tutkijatohtori *Johanna Lilius*, Aalto-yliopisto (BEMINE)

Ilmastoneutraali ja resurssiniukka Suomi (PIHI)
Yliopistotutkija *Minna Lammi*, Helsingin yliopisto (CloseLoop)

Klo 15.10–16.00

RATKAISUKAHVIT

Tutustu strategisen tutkimuksen uusiin ratkaisukortteihin.

Tutkijat vastaamassa 4 korttipöydässä:

**TEKNOLOGIAN
JA TYÖN
MURROKSET**

**ILMASTONMUUTOS,
LUONNONVARAT
JA ENERGIA**

**OSALLISTUVA
KANSALAIUUUS**

**HYVINVOINTI
JA PERUSTURVA**

Fasilitaattori: johtava viestintäasiantuntija *Liisa Mayow*, Kaskas Media

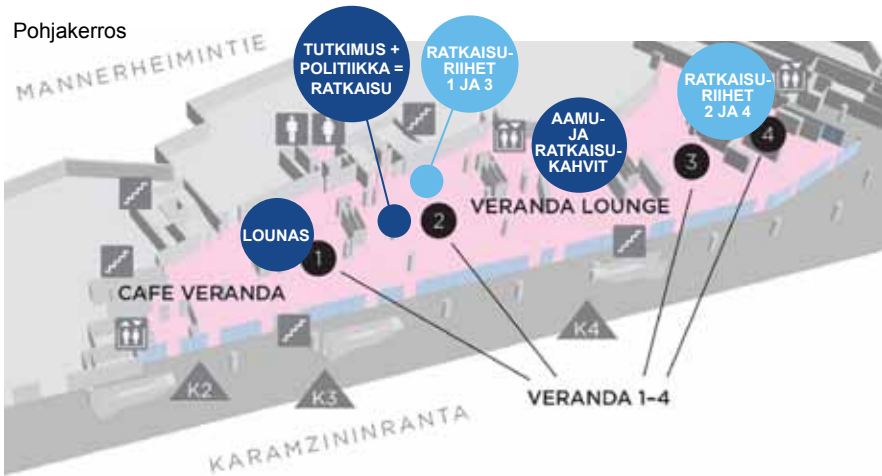
KÄYTÄNNÖN OHJEITA

Lounas klo 12.00–13.00 (omakustanteinen)

- Jos olet ostanut etukäteen lounaslipukkeen, voit siirtyä suoraan lounasbuffeeseen tilaan Veranda 1. Lipuke tarkistetaan ovella.
- Jos sinulla ei ole lounaslipuketta ostettuna etukäteen, voit ostaa lounaan Finlandia-talon ravintolasta Cafe Veranda (samassa kerroksessa).

FINLANDIA-TALO

Pohjakerros

STRATEGINEN TUTKIMUS

Suomen Akatemian yhteydessä toimiva strategisen tutkimuksen neuvosto (STN) rahoittaa yhteiskunnallisesti merkittävää ja vaikuttavaa korkeatasoista tiedettä. Tutkimuksen avulla etsitään konkreettisia ratkaisuja suuriin ja monitieteistä otetta vaativiin haasteisiin. Yhteistyö tiedontuottajien ja -hyödyntäjien välillä koko hankkeen ajan on tärkeää.

STN tekee vuosittain tutkimuksen teema-alueista ehdotuksen valtioneuvostolle, joka määrittää tutkimuksen tarpeen. Valtioneuvoston valitsemat teemat STN muotoilee ohjelmiksi. Ohjelmat ovat 3–6-vuotisia. STN tekee rahoituspäätöksiä noin 55 miljoonalla eurolla joka vuosi.

Lue lisää strategisesta tutkimuksesta: www.strateginentutkimus.fi